

KIADÓHIVATAL:
Szikes Antalkönyvnyom-
dája, hova az előfizetési
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitványban egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vetetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 ft. —
Félévre . . . 2 ft 50 kr
Negyedévre 1 ft 25 kr

SZERKESZTŐSÉG

Kényes utca, 175. szám
hova a lap szellemi ré-
szét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Szomszédjaink gyásza.

B.-Csaba prot. egyházát újra meglátogatta a halál angyala.

Hegedni alig kezdett a Dr. Szeberényi Gusztáv püspök hatála által egy év előtt ütött seb, s alig örülhettek a hívek elhalt jelesük nagyreményű fiának megválasztatása felett s ime újra gyászba borul egük.

Augusztus 14-én temették érdemdús lelkészüket, az országos hírnevű Haan Lajost, kiből a közkedvességű jellemalakot, a felekölt szellemű prot. lelkészt, a lelkes magyar tudóst annyi időn át tisztelték s most mélyen gyászolják.

Haan Lajos, a volt b.-csabai papnak, Haan Jánosnak fia, született Sámsonházán 1818. aug. 13. Tanulmányait B.-Csabán kezdvén s a mezőberényi és szarvasi gymnasiumon s az eperjesi theológián folytatván, a külföldi egyetemeken, Jénában s Berlinben végezte. Tudomány- és művészet iránti áldozatkész lelkessége, s hazája, felekezete s népe iránti igaz szeretete által vezéreltetve lépett a papi pályára. Magánnevelőskedésben szerzett tanítói gyakorlatát nagyban értékesíté B.-Csabán, midőn segédlelkészként a magyar tannyelvű felső népiskolában, melyet ő léptetett életbe, a serdülő ifjúságot a magyarnyelvben, hazai történetben s földrajzban, hit- és erkölstanban oly sikerrel oktató, hogy ma is meglátszik áldásos működése azon az egyházi és községi élet terén szereplő családok legnagyobb részén, kik értelmes felfogásukkal, biztos belátásukkal s türelmes kitartásukkal mesterüket dicsőítik ő benne.

Kristoffy Sámuel volt nagylaki pap és békési esperes halálával Haan Lajos Nagylakra hivatott lelkészül s 1840—1855-ig ott működött. Utóbb atyja halálával a tekintélyes b.-csabai egyház választá lelkészül, hol egészben 42 évre terjedő papi működése mellett az egyház, a község, a művelt társadalom lényegesebb mozgalmában részint kezdeményező, részint közreműködőként szerepelt szelidségével, jó szívével, szeretetteljes gyöngédségével mindenkor csak tisztelőket, barátokat szerezvén magának mindenfelé, de ellenséget soha.

Hazafias szelleménél fogva nagyban előmozdítá Haan Lajos B.-Csaba magyarosodását, nemcsak kezdetben mint öntudatos tanfő, de utóbb mint a magyar istentiszteleteknek közkedveltségű szónoka s mint egyházi magyar énekfőnök egyaránt. Széleskörű irodalmi munkásságáért tagsággal tünteté őt ki a magyar tudományos akadémia s 40 évi papi szolgálataiért lovag kereszttel ő Felsége, a király. Mind ezen kitüntetések felett becses volt előtte híveinek osztatlan szeretete, mely erkölcsi alapot szolgáltatott arra nézve, hogy nemes lelkének indítása szerint formálja és fejlessze a reá bízottakat úgy magyar hazafias, mint vallás-erkölcsi irányban is a tökéletesedésre.

Harangzugás és gyászdalok zengése mellett temeté el szeretett nagy halottját a b.-csabai evang. egyház.

Szomszédaink e gyászában mi is osztozunk, kik elhalt jelesünket közelebbről ismerni tisztelni és szeretni szerencsések valánk.

Alá hanyatlanak a fényes csillagok s bántja

szemeinket a távozásukra keletkező sűrű homály. Vajha azon szent örökség, mely letűnt jelesink áldott emlékezetében fenmarad, serkenténé a közöttünk élő ifjú nemzedékben sok oly jeleseket, kik a lehanyatló zászlót felkarolnák s fennen lobogtatnák, erősítve s diadalra segítve közöttünk azon hazafias irányt, azon a tevékeny szeretet műveiben nyilvánuló irányt, szellemet, melynek általunk is meggyászolt jeletünk oly kiváló képviselője vala!!

„Elvettetik romlandó mag, — feltámad romolhatatlan!”

Az ige vigasztaló ereje és biztató igazsága enyhítse szomszédaink fájdalmát s képpezze a jeles felett elzengett gyászdal megnyugtató s befejező összhangzatát!

BENKA GYULA.

Alispáni jelentés július haváról.

Közegészségügy.

A közegészségügy a múlt hóban kedvezőnek mondható, a mennyiben a Csabán fellépett agy és gerinc agy hártyalob betegség teljesen megszűnt, Békés és Mezőberényi községekben uralgott vörheny mulófélben van, Gyula városában és Körösladány községekben a elább jelzett beteg-ég, Banaulva községében pedig az fellépet, különben is enyhe lefolyású rosszuló toroklob betegség teljesen megszűnt, a többi községekben ragályos betegség esetei egyáltalán fel nem merültek és a halálozások arányszáma kedvezőnek mondható.

A múlt hónapban ismételt két esete merült fel a veszett eb által való megmaratásnak. Így Szarvason július 7-én megmarta egy veszett eb (Guszmann Mór Sándor nevű 3 éves fiát, továbbá Oroszki Jánosnak György nevű 8 éves fiát, mind két gyermek anyjuk kíséretében a budapesti Hógyes-féle intézetbe szállítottak és pedig többi vagyonatlan lévén Szarvas köz-ég költ-ségény. Öcsöd határában is mutatkozott múlt hóban egy veszett eb, mely 3 más kutyát megmarta, emberben azonban kárt nem tett, mind eme sajnós esetekben a szarvasi járás helyettes főszolgabírájának jelentése szerint a kellő óvintézkedések megtétek.

A 7 éven alóli gyermekek gyógykezelésének elmulasztásáért a szülők ellen a megtorló eljárás az elsőfoku egészségügyi hatóságok jelentései szerint minden egyes esetben folyamalba tétettek.

A gyulai járásban a múlt évnegyedben egy ily eset lett feljelentve, de a szülő felmentetett. A békési járásban 4 feljelentés történt, melyek közül három felmentetett, egy tíz frt. pénzbüntetésre ítéltetett. A csabai járásban 35 ítékezés alá került esetből 16 felmentéssel, 19 marasztalással végződött. A gyomai járásban miud a 9 esetben a bejelentett vétkes szülők büntetve lettek. Az orosházi járásban egy feljelentés történt, mely esetben a szülők 1 frt pénzbüntetésre ítéltettek. A szeghalmi járásban 14 feljelentés történt, 4 szülő felmentetett, 10 elmarasztaltatott. A szarvasi járásban a 10 feljelentett szülők közül 5-re felmentő, 5-re büntető ítélet hozott. Végül Gyula városában történt 4 feljelentés melyek közül 3 esetben a szülők büntetve, egy esetben felmentve lettek.

Az ázsiai kolera elleni óvintézkedések — a beérkezett főszolgabírói és polgármesteri jelentések szerint — végrehajltak.

Az egészségügyi rendszetre kellő gond fordítottat. A köztisztaságra kellő felügyelet gyakoroltatott, az áruba boesáttott élelmi szerek, a mézszárszerek, hentesek üzleti, a pékek sütődei több helyütt vizsgálat alá vétettek; a lakások, a közterek, utcák, köztérközidák tisztán tartása rendőrileg ellenőriztetett.

A közhelyek fertőtlenítettek.

Meg kell azonban jegyezmem, hogy a lakásviszonyok, különösen a nagybirtokosok majorjaiban — a túlzásfolytat — habár e zsufoltság káros következményeinek kiküszöbölése céljából a kellő szellőztetésre folytoos gönp fordítottak — igen hátrányosan hatnak, — a miért is eme baj elhárítása céljából rendeleti úton intézkedtem.

Az állategészségügy a múlt hónapban a már június havában uralgott sertésorbáncan kívül megtámadtatott Gyula városában a lépfene által, minnek következtében 8 gulyabeli marha elhullott, hasonló betegségekben elhullott Endrőd, Samson és Kigyós községekben 2—2 drb, Öcsöd és F.-Gyarmat községekben 1—1 drb. tehén Külömben, mint örvendetes jelenséget meg kell említenem hogy a június havában uralgott sertés orbánc, a szeghalmi járás községeiben, valamint Békés és M.-Berény községekben muló félben van. Öcsödon pedig teljesen elmúlt.

Mindezen megbetegüléseknél az állategészségügyi lörvényben előirt óvintézkedések megtétek.

II. Közbi z t o s s á g.

Az élet és vagyon biztosságot veszélyeztető, a társadalmi rendet felforgatni célzó május havában kitérésre jutott munkás mozgalom fáradtságot nem ismerő főispán-kormánybíztos ur tapintatos és erélyes intézkedései folytán — ma már bátran jelenthetem, teljesen elnyomott, — s erős meggyőződés, hogy vármegyénk igazságszeretete által vezérelt főispánjának további bőles kormányzata alatt, hamis izgatók által félrevézetett s felhajtogatott munkás népünk belátva a munkás élet által biztosított békés együtt megélhetést, s az itt-ott hamis eszmek által megmételtyezett munkás népet — mindenkorra vissza terelendi a munkás és békés életre, — s tényleg a múlt hó folyamán már összes munkás népünk — a mindig található munkakerülő naplopók kivételével — szorgalmas munkában állott s munkája után szép keresetnek örvendett.

A személy biztosság az egész járás területén kifőgástalan volt, kivéve, hogy az Adamik György t.-komlósi lakos kárára történt 8 kereszt buza eltolvajlása alkalmából, a tettesek az őket kérdőre vont Adamik Györgyöt elvérték; — tettesek Kovács István, Hajnal Mihály, Lovas Anna személyében felfedeztettek s az orosházi kir. jérásbírósnak átadattak.

A vagyon biztosság fenti eseten kívül megtámadtatott Csabán, hol is az izraelita imaházba ismeretlen tettesek behatolván, a gyűjtő perselyeket kifiszegették s ismeretlen tartalmukat elidegenítették; ugyancsak Csabán szintén ismeretlen tettesek Faragó András éléskamrájából 30 frt készpénzt elloptak. Csorváson Bakos József korcsmatulajdonos ítézését éjjel még akkor ismeretlen egyén felköltvén, tőle bort követelt, azonban midőn a korcsma aajtaja kinyílt, azon követeléssel lépett fel az ismeretlen, hogy az iteés azonnal menjen el a közelben lakó Bakos József tulajdonoshoz s kérjen számlára 1000 frtot, vagy legalább 600 frtot, mire a korcsmaajtót bezárta, miután azonban Bakos József a kérelemnek eleget nem tett, sőt a korcsma felé pár lövést is intézett, az ismeretlen követelő 3 frt 30 kr. készpénzt s 3 drb ruha elidegenítése után elmenekült, — a tettes Csernyig János személyében kipuhatoltatván s a esendőrség által elfogtván — a vizsgálat folyamán kipuhatolt Kiss Imre, Hegedűs Julianna és Molnár Julianna orosházi lakosok orgazdáival együtt a kir. járásbírósnak átadott, T.-Komlósön Back Bálint kárára ismeretlen tettesek egy dunnát és parnat loptak el. Ugyancsak T.-Komlósön Gyurgyovics János t.-komlósi lakos szobájába Szabó Mihály Lódmezővásárhelyi egyén, míg a tulajdonos a heti vásáron időzött belopódzott és a szekrényből 111 frt értékű 16 drb selyemkendőt és 2 frt 56 kr, készpénzt elidegenített, tettes a kir. járásbírósnak átadott. Csorvás határában Sztójánovics Gyula birtokos tanyájáról 2 drb 900 frt értékű csikót elhajtottak, melyek vett jelentés szerint Mély-Kút bsztségben hitangságba véve megtaláltattak. Szt Andrason az ottani takarékpénztárt ismeretlen tettesek ki akarták rabolni, a ménynyiben falait aláasták s a pénztári helyiségbe behatoltak. Ugyanazon alkalommal Zich testvérek bolt helyiségbe behatoltak, hanem gonosz tetűükben a esendőrség által megzavartatván a rablás sem egyik, sem másik helyütt nem sikerült. Szeghalmon Solyom János és Tóth István házára ismeretlen tettesek 15 frt 50 krt, O. Kovács Imréné kárára Timár János kladányi lakos 1 frt 70 kr. értékű élelmi szert és végül Cs. Kovács Imro vésztői lakos kárára Tyukdoi Károly és 7 társa 10 frt értékű gyümölcsöt loptak el. A két utóbbi esetben tettesek a kir. járásbírósnak feljelentettek, a még eddig ismeretlen tettesek kiderítése iránt pedig a nyomozás folyamatban van.

Véletlen halállal mult ki Koltó Béla Gyulán alkalmazott kislázi illetőségű kereskedő segéd, ki fürdés közben a Körösbe fuladt. Ugyancsak Gyulán a szerezcentéri közút agasa kitudívén az ép ott levő Csordás Jozsef nevű iparos tanonczot agyonütötte ez esetben a kút felügyeletével megbizottak ellen a bűnügyi vizsgálat folyamatba tetett. Bekésen Püski Gabor 13 éves siket néma fiú fürdés közben a Fehér-Körös vízébe fuladt. Ugyanott Sutyi Anna 8 éves leánygyermek véletlenül a kútba esett, s ott lelte halálát. M.-Berényben Trey Mihály közműves fürdés közben a Körös vízébe fuladt. Ugyanott Hoffmann Jozsef saját vigyázatlanságából egy vontatásban levő cséplőgép kerekéi alá esett s az által összezsuzatván meghalt. Csorvási Géza majorban Szabó Mihály 11 éves bojtár kútba esvén, belefullt. Benyó Jozsef kiscsikói lakos 11 éves Jozsef nevű fiát a ló nyomtatás közben agyon rugta. Roszik Mihály szarvasi lakos a mesterszállási kotrásnál a Körösbe esett és bele fullt. Ősödön Kovács Ferenc űsödi lakos fürdés közben szintén a Körösbe fullt. Végül találatot a Körösben egy több napon át a vízben maradt hulla, melyben Valytkó János m.-turi határbeli család, ki véletlenül eshetett a Körösbe, ismertett fel.

E helyütt tisztelettel megemlítem hogy ama esetkélből kifolyólag, miszerint a folyókban való fürdés következtében a belefulásnak ujabbán több esete merült fel, a j.-főszolgabírákat és Gyula város polgármesterét rendeleti uton utasítottam, hogy mindazokkal szemben, kik a folyó vízben a rendőrhatalóság által az e célra kijelölt helyeken kívül fürdenek, a kihágásokról szóló 14—881 hgy. sz. szabályrendelet 2 §-ában megszabott büntetést alkalmazzák, a közönséget a fürdésre kijelölt helyekről ismételtén értesíték. — a rendőrséget pedig szigorúan utasítsak, hogy folytonos felügyelet tárgyává tegyék, miszerint a hatóság ez irányban intézkedése betartassék.

Öngyilkossá lett Csorváson Solyom Lidia szentesi illetőségű nő ki a miatti bánatában, hogy a vele házasságban élő Sipos György csorvási suszter törvényes feleségét magához vissza vette, kötel által vetett véget életének Orosházán Horváth Bálint orosházáról Csabára menő esteli vonat elé vetette magát. B. Csabán Saguly Pál és Galis Irma közös elhatározás folytán öngyilkosságot kíséreltek meg nevezetesen Saguly Pál szabadságát Galis Irma hajadont közös elhatározásuk folytán forgó pisztolyal megöltte, azután önmaga mellébe lőtt. Mindketten életben vannak s felgyógyulásukhoz remény van. Ezen kívül még a szeghalmi járásban fordult elő az erőszakos halál két esete. de miután e járás vezetésével megbizott szolgabíró jelentésében az illetők nevére s az erőszakos halál nemét és okát nem jelzi az idő rövidsége miatt pedig már ez iránt felvilágosítást nem kérhettem. részletes jelentést ez ügyre nem tehetek.

Eme esetből ki folyólag azonban intézkedni fogok hogy a j. főszolgabírák jövőben havi havijelentéseiket a kívánalmaknak megfelelőleg szerkesszék nehogy ismételtén engem is hasonló helyzetbe hozzanak.

Tűz eset a mult hó folyamán P. Szt. Tornyán, Orosháza M. Berény Dobo községében fordult elő egy esetben melyeknél a bec-ü szerinti kár 2717 ft. a leégett tárgyak tűz ellen biztosítási összege pedig 2417 ft.

A kémények az e tárgyban fennálló szabályrendelet értelmében — űsöd község kivételével — megfelelőleg rendszeren tisztítottak űsöd közég kéményseprője tanusított kanyagsága miatt megbüntettetett.

III. Utak, hidak, védőültesek.

Az utak, hidak, védőültesek — bár az útkaparók mult hó folyamán élvezték egy havi szabadságidőjüket — a beérkezett jelentések szerint jó karban voltak, eltekintve a bekési hídól a povadi kanyarig húzódó részről a hol is az elvonuló gát a mult évben építettvén minden csekélyebb esős és után nagyobb mérvű helyrehozást igényel. A bekési k. Ladányi uton a 14—16 kilométer jelzők között fekvő, külömben is alacsony úttest pedig a tavaszi vadvizék által lett megrongálva. A M.-Berény k. taresai kút teljesen kiépült. A gyulavári község védgátjának terv szerinti kiépítése munkában van, s körgátja a mult hóban teljesen kiépült.

A bekési nagy hid régi részén a padlozat gyengesége miatt több kisebb törés fordult elő, melyek a hid melletti faanyaggal kijavítottak. Nenogy azonban az általában gyenge régi hidpadlok leszakadása miatt balcsetek forduljanak elő, a bekési nagy hidnak megvizsgálására az államépítészeti hivatalt utasítottam s a vendő szakvélemény szerint szükségesnek látszó javításokat elrendelendém.

(Vége köv.)

Ujdonságok.

Mennek a katonák. A városunkban pár hónap óta időző gyalogos század aug. 17-én elhagyja városunkat. Örülünk annak, hogy városunk napszámos népe oly okosan, higgadtan viselte magát, hogy a katonákra szükség ugyan nem igen volt. A katonaság tisztikara oly általános közkedveltségnek örvendett, hogy távozásukat a városközönség vasárnap este a „Bárány“ nyári helyiségében búcsúestélylyel ünnepli meg. Reméljük, hogy e búcsú estélyen minél többen fognak megjelenni.

Kinevezés. Csiszár János a helybeli m. kir. adóhivatal díjnoka B.-Csabára m. k. adóútszék lett kinevezve. Gratulálunk a kinevezéshez.

A városi iskolai szék megalakulása. A városi iskolai szék május havában választott tagjait Tepliczki János városi bírő aug. 12-én ülésre hívá össze oly célból, hogy az tisztviselőit megválasztván megalakuljon. Az elnök megnyitván az ülést első helyen Valkovszky Mihály újonnan választott tag tette le az esküt. Erre elnöknek megválasztottat újra Mihályfi József, jegyzőnek Molnár János, pénztárosnak if. Szrnka János.

Hirtelen halál. Darida Sámuel 32 éves iparos mult kedden a város házában a mint vett buzáját kiméretné, hirtelen összeesett és meghalt, özvegyet és 3 kiskorú gyermeket hagyván maga után. Nagy részvét mellett aug. 13-án tették örök nyugalomra. Nyugodjék békében.

Szerencsétlenség. Az ártézi kút állványát e héten bontotják szét. A szétbontásnál szerencsétlenség történt Pritz Mihály és az állványról letett s karkét helyen törté el. Bár nagy gondal ápolják, a baj még mindig veszedelmes jellegű.

Esküvő Borsody Jozsef kondorosi kereskedő aug. 11-én tartotta esküvőjét özv. Pathe Jozsefné Augusz Erzsébet úrnóval. Az esketési szertartást a kondorosi ev. templomban Derzi Károly budapesti unitárius lelkész végezte szép beszédet intézve a mátkapárhöz.

Komédia. Az aratás elmúlt s így megindult a vándor örművészek eddig szanaszét pihenő csapata. Kondorosra is eljutott egy ily csapat, hangos dobszóval muzsikával hivatgatva csalogatva a pihenésre vágó lakosságot a csárda udvarára. És mert a „jelszavak“ közt ott volt az a bizonyos szorakozás is most az alkalmat sokan igyekeznek megragadni.

Beszűntetett olvasókör. A kondorosi első olvasókört a járási főszolgabíró feloszlatta mert még nem volt alapszabálya.

Elterjedt hír. A gyalog katonaság elmenetele alkalmából az a hír van elterjedve a városban hogy azok helyébe huszár katonaság fog jönni. Azon helyzetben vagyunk, hogy ezt a hírt megcáfoljuk az illetékes körök erről semmit sem tudnak.

Kereskedelmi testület. A szarvasi kereskedők kebelében mozgalom indult meg azon irányban, hogy városunkban kereskedelmi testület alakuljon. Léptenymóton fordulnak elő oly ügyek, melyeknek elintézése egyeseknek fáradságos és nem célra vezető, holott ha testület volna, annak nevében könnyebben volnának elintéztetők. Ugy tudjuk, hogy legközelebb valamely vasárnap a kereskedők össze lesznek hívva, hogy a testület alakítása érdekében nyilatkozhassanak s kedvező hangulat esetén a testület magát megalakítsák. Vannak kik az ilyen testületbe a vidéket is — Szent-András és űsödöt is — bevonni akarnák.

Tanítók megjutalmazása. A magyar nyelv terjesztése körül kifejtett buzgalom megjutalmazására — mint értesülünk Szarvason Lichtenwerther Antal és Csernák János a megye részéről a megyei közművelődési alaptól 50—50 forintot fognak kapni. Örömlőnknek adunk kifejezést két jeles tanítónk ezen kitüntetésé felett.

A békésvármegyei községi jegyzői egyesület f. évi augusztus hó 30-ik napján d. u. 4 órákor Gyula város háza nagytermében tartandó közgyűlésére a tagtársakat ezennel meghívom, s tekintve a felveendő tárgyak kiváló fontosságát, megjelenésüket bizton reménylém. Tárgyak: 1. A választmány előterjesztése nyugdíj intézeti szabályrendeletünk módosítása iránt. 2. Netáni önálló indítványok. Gyula 1891. augusztus 4. Popovics Jusztin, egyleti elnök.

Társas vacsora. A körünkből távozó tisztikar tiszteletére f. hó 16-án a Bárányban társas vacsorát rendeznek — a távozók tisztelői s barátai.

Műkedvelői előadás. Javában folynak a próbák a „Czigány“ című népszínműből, melyet valószínűleg mához egyhétre fognak előadni műkedvelőink. A néma képlet egybeállításán is serényen dolgozik a rendezőség.

Tetten ért tolvaj. A nyári napok unalmát városunk saját külön tolvaj népei ugyancsak igyekeznek kihasználni. A napokban ugyanis Dr. Sz. Gy.-nál, ép hivatalos látogatása közepette csíptek el egy asszonyt, a mikor már a kosarába rejtett himzett takaróval akart odább állni. — Felhívjuk rendőrségünk figyelmét ezekre az állapotokra — necsak a kutyákra — de a kőbor koldusokra is tessék egy kis ügyet vetni.

Halálozás. Városunkban aug. 14-én elhalálozott özv. Gróf Bolza Péterné szül. báró Tiche. Az elhunyt urnó utolsó időben sokat szenvedett. Temetése holnap, aug. 17-én d. u. 4 órákor lesz. Gyászjelentést a halálozásról lapunk jelen számának zártáig nem kaptunk.

Kaszinói közgyűlés. A helybeli kaszinó folyó hó 23-án délután 6 órákor saját helyiségében rendes felévi közgyűlést tart, melyre a kaszinó tagjait van szerencsém ezennel meghívni. Szarvason, 1891. aug. 8. án Salacz Ferencz elnök.

Városi képviselői közgyűlés. Aug. 14-én tartott Ennek legnevezetesebb tárgya az 1892 ik. évi költségvetése. Az előirányozott bevétel 14941 ft 28¹/₂ kr. Kiadás, 53038 ft. 07¹/₂ kr. tenát a hiány 38096 ft 71 kr. Ezen hiány az adó szeint fog kivettetni, átlagos kirovási százalék 32% lesz.

— **Szász István és társai monstrozus bűnpöre** a nagyváradi kir. ítelő táblától leérkezvén, a tábla igen csekély módosítással helyében hagyta a gyulai kir. törvényszék íteletét azaz Szász István, Praznovszky Sándor és Martinyi Sámuel itten 7 7 esztendőre ítéltettek, míg Uzon Ferenc felmentetett Szász István és Praznovszky Sándorra valamint Uzon Ferencere a második bírósági ítelet helyben hagyólag intézkedett, de Martiny Sámuelre nézve a 7 évet 5 évre szállította le. Természetesen vizsgálati fogságukat is betudta. Ezen ítelet vádlottak előtt mult helyfön lett kihirdetve.

— **Cséplőgép áldozata.** Hoffmann János m. berényi földművelő saját vigyázatlansága következtében a cséplőgép kerekéi közé került melyek ugy összezsuzták, hogy a szerencsétlen ember szörnyű kínok között halt meg. A 28 éves fiatal ember özvegyet és három kiskorú gyermeket hagyott hátra.

Segédek és taunokok kimutatása. A pénzügyminiszter tapasztalván, hogy a kézműiparosok nagy része az évenként teljesített adózási ö-szeírás alkalmával a náuk alkalmazott iparos-egedekeket s iparostanonczokat eltágadja, vagy pedig a tényleg alkalmazott segédeket nem teljes számban mondja be, miután ez a mulasztás az állampincstárnak határozott megkárosítását célkzza, a pénzügyminiszter megkeresésére a kereskedelmi miniszter felhívta a másodfoku iparhatóságot, utasítsák a hatóságuk alatt álló iparhatóságokat arra, hogy az illetékes pénzügyigazgatóságtól (a fővárosban az adófelügyelőtől) évenként veendő felhívásra a náluk nyilvántartott iparosoknál alkalmazott segédeket és taunonczokat az adókötelezettek s adótárgyak összeírásával megbizott községi előjáróságok (városi adóhivatalok) részere névszerint mutassák ki, s e kimutatást az összeírással megbizott községnek az 1883. 44. t.-cikk által kitűzött határidőben küldjék meg. A pénzügyminiszer viszont meghagyta a pénzügyi kö-egeknek, hogy az évenként megindítandó általános adókövetés alkalmával a szóbanforgó adatok beszerzése s kelő fölhasználása iránt intézkédjenek.

— **Meghívó.** Az orosházi diákság 1891 augusztus 22-én az „aiföld“ szálloda nagytermében zeneestélylyel jótékonycélu táncvigalmat rendez. Személyjegy 1 ft. Csatladjegy 2 ft 50 kr. Felüfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtaztatnak. Kezdeté esti 8 órákor Jegyek előre valhatók Harsányi Ottó és Antstáder M. J. urak kereskedéseiben, Program. 1. „Kiralyfogás“ in-dulo előadja az ifi. zeneegye-ült. 2. „Özvegy es fia“ Tompa M.-tól szavalja Lichteinsten Zoltán 3. „Hullo Csillagok“ keringő előadja az ifj zene egyesület. 4. „Havasi kürt“ cimbalmon előadja Harsányi István. 5. „Kakas ú-n vig monológ Gabanyi-tól előadja Vangyel Tibor. 6. „Judo“ előadja az ifj. zene egyesület.

Megtekintve az 1948—49. szabadságharci emlékek kiállítását, meggyőződünk, hogy a szent ereklyéket — dicső multunk immár esüdes tanuit — bárki is, kiben hazafias szív dobog, nagy élvezettel fog megtekinteni és sok tanulságot fog belőlük levonhatni. Az egész kiállítás 7 Jenust foglal magában. Legérdekesebb tárgyait a rendkívül sok csetaképek, arképek, vértanúink és nagyjaink ereklyéi képezik. A nagy teremből feljutunk a felső nagy terebbe. Tiszteletteljes elfogultság érzete vesz itt rajtunk erőt, mert csakhamar észreveszük, hogy itt minden Kossuth. Látjuk őt családjá körében, a nép között, az országgyűlésen, munkaközben stb. mintegy 250 kép s minégyik más-más kiadvány. A nagyterem folytatását az aradi szoba képezi. Itt vannak elhelyezve az aradi vértanú relief szobormintái, melyeket Lalaa György készített és minden pozsonyi, pesti stb. vértanuk olajfestett nagy képei. A bejárat mellett levő 3-ik nagy terebben van Rona szabadságszobor mintája. Itt van továbbá Osztrovszky Jozsef kur. tanácselnök, 1848—49-i aradi kormánybiztos remek filigran faragványú tabernakulumja, melyet a joesefstadti fogságban készített. Ki vannak állítva Osztrovszky egyéb gyönyörű rabiragványai is, melyek bármely képfaragó becsületére válnának. E terebben van elhelyezve 80 ol-műzi magyar rab olajképe is melyet Th Ágoston, szabadságharcunk derék oajnok a ol-műzi börtönben festett. Képvisele vannak a szabadságharc különböző fegyverei a primitív kaszátl az ágyúig. Husz honvéd

fog a kiállításban örködni valamennyi más-más 48—49-es honvédegyenruhában (lesz tüzér, vadász, 5 féle lovas stb.) felelevenítve előtűnk a szép mozgalmak napok alakjait. Valóban nagy és nemes feladatot teljesített a kiállítás rendezője, midőn szabadságharcunk, eme dicső emlékeit ily leherő legteljesebb együttségében és eredetiségében iparkodott a magyar közönségnek bemutatni.

— **Értesítés.** Van szerencsém a t. cz. olvasó közönségnek becses tudomására hozni, hogy a vezetésem alatti késmárki államigazgatási segélyezett városi polgári iskolában folyó évi szeptember hó 1-én megnyílik a IV. osztály is s hogy az intézet teljes kiegészítése biztosítva van. A beiratások szeptember 1-15-ig eszközölhetők, még pedig délelőtt 9—12. 7. lesz az iskolai év megnyitása s megkezdődnek a rendes tanítások. Az I. osztályba oly tanulók vétetnek föl kik az elemi népiskola IV. osztályát sikerrel bevégezték. Tandíj fejében a késmárkiak 5 frtot a vidékiek 10 frtot fizetnek. Tanítók fiai a tandíj fizetése alól föl vannak mentve. és tolyamodás esetén tankönyveket is kaphatnak. A szegénységüket kimutató szülők fiai a tandíj fizetése alól szintén mentesülnek. Vidéki tanítványaink valláskülönbőség nélkül a helybeli ág. h. ev. kerületi lyceum alumneumban vagy convictusában élhetnek, hogy azon tanulók kik az alumneumban fognak jarni hol csak ebédet kapnak egész évre 16 frtot, azok a ki' a convictusba fognak beléptni egész évre ebéd és vacsoraért 61 frtot, csupán ebédért 40 frt 50 krt csupán vacsoraért 30 frt 50 fog-nak fizetni. A kik pedig ebédet az alumneumban és vacsora a convictusban fogadnak 46 frt 10 krt kötelesek fizetni. Városunk lakossága nemét s így igen kedvező alkalom kínálkozik, hogy a tanulók a német nyelvet rövid idő alatt s alapon alajajathassák. Késmárk 1891. július hó 25-én. Belóczy Sandor igazgató.

— **Hirdetmény.** A n. é. közönség tudomására hozzuk, hogy a Békesmegyei helyi érdekű vasutak szeghalom f. gyarmati vonalán a 6344 és 6345 sz. tehervonat 1891 évi augusztus hó 15-től kezdve naponként személyszállításai fog közlekedni alábbi menetrendben F. Gyarmat felé indul Szeghalomról d. e. 10 óra 50 Erkezik F. Gyarmatra d. e. 11¹⁵ Szeghalom felé indul F. Gyarmatról d. u. 3⁴⁵ Erkezik Szeghalomra d. u. 4¹⁵ Jegyzet. Az érkezési és indulási idő a budapesti idő szerint van kitüntetve Az üzletvezető-ég

CSARNOK.

D A L.

Itt a tavasz, újra virul a mező
Ujra kihajt, lombosodik az erdő,
Berek alján puha fészkek készen áll
Dallos madár boldog párja rátalál.

Madár daltól újra hangos a berek,
Kis csalogány boldogságról csicsereg,
Vigszag, öröm, puha fészkek lágy ólén,
Úgy elnézem, úgy irigylem őket én.

Erdő mező ha szavatok' hallanák,
Elmondnátok úgy-e azt a szép danát?
Én voltam a tanítótok — de régen
Hej akkor még nagy örömben' volt részem.

Elhullt a lomb, elhulltak a levelek!
Úgy érzem hogy elhervadok veletek
Elhagyott már engemet is szép tavaszom
— Tavasz nélkül nem kél több dal ajkamon.

De te dalolj — abba ne hadd kis madár!
Ha az öröm töled is majd messze jár:
S negebezi szivedet a fájdalom
Elagy a dal csicseregő kis ajkadon.

STEIN BÉLA.

A csillagokról.

Irta Szabolicska Mihály.

(Folyt. és vege)

Ezelőti a szem volt a szerelem lángra gyújtó masinája ma már alkalmasabbnak látszik erre egy hiteles elektromos kivonatból formált fűzőszál!

No de azért az „uralkodó plánéta“ a szerelem világában mégis csak a szem maradt!

Hiszem én az Istenem, hogy egymást keresztező szem-sugar minden időben fog még egymáshoz kötni embereket.

Persze olyanokat is a kik a csak akkor látják be, hogy keresztezés is volt a dologban mikor már csakugyan érezni kezdik a kereszteset!

* * *

... Csak most veszem észre, hogy sokat összebészéltem már a csillagaimról a nélkül, hogy szolottam volna meg a színeikről.

A kék és fekete ezer változatban, — ez a szemek színe.

Olyan bő váiaszték hogy pálcát kell törnünk az agglégények felett. — Kivéve a ki a színvak vagy rövidlátó!

Jókainak van egy nő alakja, a kinek kétszínű szeme van.

Az egyik kék a másik meg fekete.

De mivel a „kétszínű“ lánysemek nagyon kivételesek világos, hogy a szem nem lélek tüköre!

Legszébb színű a szem, ha semmi bizonyos színe nincs, csak fénye, mint a gyémántnak, a melyhez úgy is annyiszor hasonlítják.

Aunyira rokoni viszony van pedig közöttük, csak hogy a gyémánt állítólag elég semmivé lesz a napsugarak tüzetől pedig bizonyosan még több valik semmivé!

A világirodalom összes lírája egy nagy dicsőtő költemény úgy szólván a szemekről!

Különbö is a szép szemek minden tekintete egy egy hangulatós dal — megiratlanul.

Kis József a „Jehová“-ban, mikor Mirjam szépségét festve a szeméhez ér, így kiált fel:

„Óh azok a szemek!

Ha százesztendeig folyton halászsom,

Nem jó horogra szó kimagyaráznom,

E bübajos szemek kültészetét!

— De megfajtásul mondok egy regét:

A mélység éjje s a nap delelőn.

Egymásra néztek sóvár epedőn,

Együvé vágytak, egymásra találtak,

Egygyé olvadtak, s többé el se váltak,

E találós mese megfajtva szépen,

Ott lángett Mirjam ragyogó szemében!”

Ilyen találós meséket fejtegetni, azt hiszem, nem a legutolsó mulatság lehet. Ámbár is az bizonyos, hogy sok találós mesét nem lehet megfajtani!

A mi a szemnek a lélekkel való összekötését illeti, hogy t. i. az emennek tükre lenne a mint már mondtuk is nem mindig igaz.

Egy olyan bazar a lélek a melynek a szem a kirakatja. . .

Ha aztán néha több van a kirakataban, mint az egész bazarban: ilyenkor mondják a bazarról, hogy liba.

Hogy a szemből a szívbe látni ezt hajlandó vagyok elismerni már csak azért is hogy meglegyen fejte elöttem, miért sütik le a lányok gyakran olyankor is a szemüket mikor azt rebegek, hogy „igen“

Ha pedig ezim után komolyabb dolgokat várt volna tőlem az ekképen csalatkozott olvasó ne feledje el hogy hiszen a csillagokról beszéltünk!

Már pedig úgy az égi mint a földi csillagokkal szemben a mi egész életünk legtöbbször úgy is csak egy nagy optikai csalódás!

Felelős szerkesztő: Mihálfi József.

379 szám./1891 végh.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy b. gyulai kir. törvényszék 1891 évi 4269 számú végzése következtében Dr. Szeicz Gyula ügyvéd által képviselt a békés-szent-andrási takarékpénztár javára Gilján János ellen 75 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 460 frtra becsült lovakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbíróóság 2604—1891. számú végzése folytán 75 frt — kr. tőkekövetelés, ennek 1891. évi április hó 13. napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 45 frt 75 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig szarvasi határban halásztelki puszta alperes tanyáján leendő eszközölésére 1891. évi augusztus hó 27-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108.

§-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón aiol is eladotni fognak.

Kelt Szarvason 1891 évi aug. 12-én.

TERRAY LÁSZLÓ, kir. bir. végrehajtó.

413 sz./1891 végh.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti királyi kereskedelmi s váltó törvényszéknek 1891 évi 33375 számú végzésével Laugheim Ignác ügyvéd által képviselt Weisz S. bej. czég felperes részére Keszth Miksa alperes ellen 67 frt 85 kr. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 437 frt 05 krt becsült ingóságokra, a szarvasi kir. járásbíróóság 2805—1891. számú végzéssel az árverés elrendeltetvén, annak s az összes felülfoglaltatók követelése erejéig is a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Szarvason a Fisbein féle házban leendő megtartására határidőül 1891. évi augusztus hó 19-ik napjának délután 3 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt rövidárúk és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükségesetén becsárón alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Szarvason, 1891. aug. 5-ik napján.

TERRAY LÁSZLÓ,

kir. bírósági végrehajtó.

182 sz./ 1891 végh.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a b. gyulai kir. törvényszéknek 1891 évi 1207 számú végzésével Dr. Szeicz Gyula ügyvéd által képviselt Prievara István felperes részére Lestyan András alperes ellen 100 frt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítés folytán alperestől lefoglalt 690 frtra becsült ingóságokra a szarvasi kir. járásbíróóság 1218 számú végzéssel az árverés elrendeltetvén, annak s az összes felülfoglaltatók követelése erejéig is a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna alperes lakásán Csabacsüdön Kita János tanyáján leendő megtartására határidőül 1891 évi augusztus hó 17-ik napján délelőtt 9 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt buza, törek, szalma. lovak és gazdasági eszközök és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirt kiküldöttnél vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határ idő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

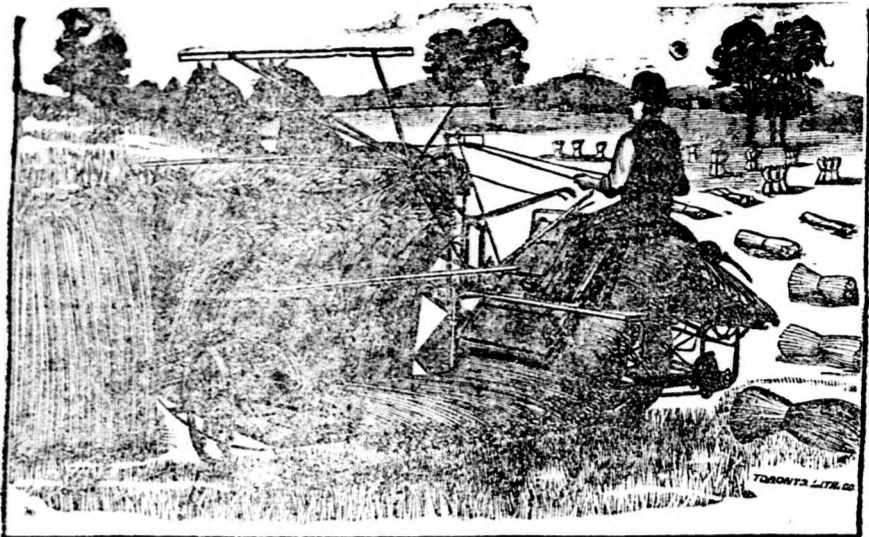
Kelt Szarvason 1891. aug. hó 3-ik napján.

TERRAY LÁSZLÓ

kir. bírósági végrehajtó.

KOTZÓ PAL

Budapest VIII. ülli út 18 szám

ajánl:

Brantfordi önműködő kéveköti aratógépeket,
legújabb és legyszerűbb szerkezet, acélalványa előnyei: a legnagyobb szilárdság és egyszerűség, a legnagyobb arató és a legalacsonyabb vágó képesség, a legkönnyebb járás és a legegyszerűbb csomó kötés.

Compoünd gőzmozgonyokat, 40% tüzelőanyag megtakarítással.

Gőzmozgonyokat, fa szén és szalmafütesre, 2 1/4 30 löcrejéig.

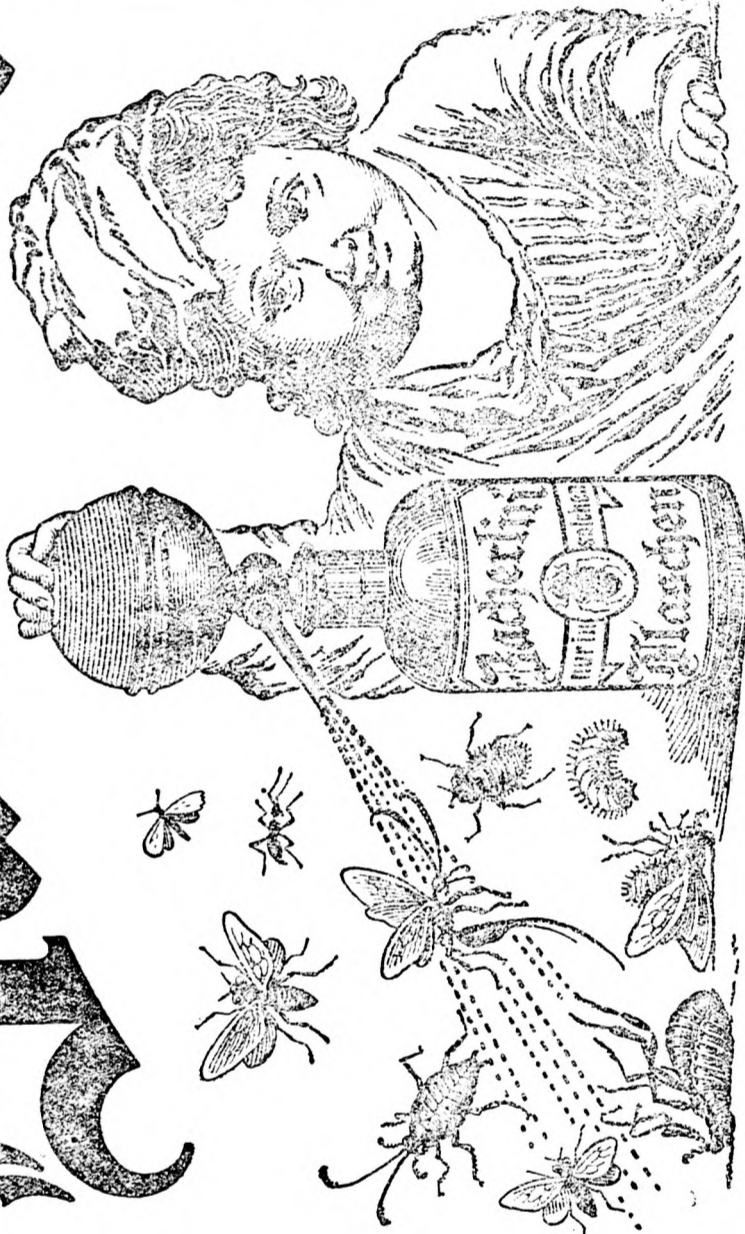
Sines gözeseplöket, legújabb szerkezet, 4-szer fordítható sinekkel rendkívül hosszú tehát tolást nem igénylő szalmarázokkal.

Szöges gözeseplöket. 3-4 loerejű kettős tisztító szerkezettel árpahéjazóval és választó hengerrel Továbbá mindenféle járványseplöket, vetőgépeket és egyéb gazdasági gépeket

Olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek. 5-8

Egyetlen kísérlet mindenkít meg fog győzni, hogy a

Zacherlin

csakugyan a legkitűnőbb szer minden rovar ellen

minthogy — mint semmi más szer — csodálatos erővel és gyorsasággal mindent elpusztít, úgy hogy annak nyoma sem marad! — Legalkalmasabban úgy használhatni, ha a Zacherlin-féle szórótokból hintik szét.

A Zacherlint semmi esetre sem szabad közönséges rovarporral összetévesztetni, mert Zacherlin egy sajátos kitűnőlegesség, mely sehol és sohasem kapható másképen, mint

Zacherl J. névvel ellátott lepecsételt üvegekben,

aki thát Zacherlint kér és valami rovarpori papírcsíkban vagy dobozban fogad, az bizonyára mindenkör rá van szedve. Valódi minőségben Budapesten a vidéken ott vannak a raktárak, a hol Zacherlin-plakátok vannak kifüggesztve.

Kaphatók: Szarvason: Nyácsik Soma, Réthy Sándor. Mező-Berényben: Piltz Márton, M-Turon: Sesehreiber Izidor. Turkevin: Fiedermaun György Gyomán: Scheiber Adolfnál.

SCHLICK-féle

vasöntöde gépgyár
részvény társaság
BUDAPESTEN

Gyár és irodák:

VI, külső Váci-út 1696/99.

Városi iroda és raktár:

VI, Podmanický-utca 14.

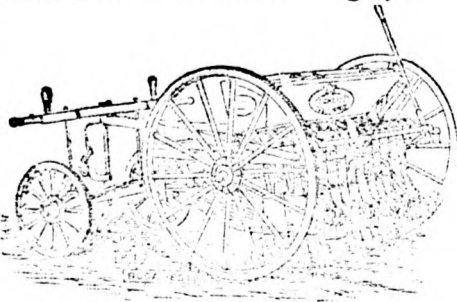
Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű

21-25

szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabad. mélyítő-ekéit eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekéit — talajmivelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit, vammalai Schlick-féle szab. „HALADÁS” sorbetetogépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER és VIDATS rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsológok és darálók, szabad. Jókay-féle „Hungária” daráló-gépek erőhajtásra, őrlőmalmok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kéveköti és marokrakó arató-gépek és fűkaszázó gépek, szállítható mezei vasutak stb. Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzetek kiváuatra ingyen s berm.

Haszonbéri hirdetmény.

Gróf Károlyi Sándor úr ö nagyméltósága Teherhalmi pusztájából a következő részletek lesznek jövő 1892. évi april 1-től kezdődőleg 3 esetleg több évre haszonbérbe kiadók:

431²⁰²/₁₁₀₀ hold legelő, kaszáló, épület nélkül.

500 hold legelő, kaszáló, épület nélkül.

597 hold legelő, kaszáló és szántó föld a majori épületekkel.

Bővebb felvilágosítást ad az uradalmi pénztárnok Kis-Királyszágon u. p. Békés-Bánfalva. g-3